

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schulder în București, strada
Liberă nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 crieri v. a. sau 15 bani rom.

La
Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Bucureștii și Clujul.

În vreme-ce la Cluj se petrecea cel mai nou proces de presă al nostru, în Viena apar în ziarul ministrului-president al Austriei doi articoli, scriși din București, subșcriși de un deputat român, al cărui nume se cunoaște cu litera M și care este deputat guvernamental.

Nu ne simțim chemați a cerceta raportul acestui articol cu situația diplomatică între punctele București—Viena—București; noi scoatem din el numai concluzia, ce ne privește, că adevărul după părerea deputatului român, intervenția pe care Ungurii o cer dela Kálnoky nu ar putea să dea în nici un caz roadele depline pe care ei le așteaptă.

Mai mult decât aceasta ne atrage atenția altă chestie pusă de „deputatul român“. Aceasta privește programul nostru. Și anume, deputatul M zice, în tocmai și Hieronymi, că legea electorală și câteva consecuențe măsuri blânde administrative sunt suficiente pentru a potoli lupta noastră.

Noi constatăm simplu coincidența acestor vederi cu ale ministrului Hieronymi. A ne pronunța asupra lor ar însemna a repeți ce-am zis cu prilegiul voiajului ministrului maghiar.

Deputatul român M. a avut în vedere, în articoliile sale, numai pe diplomați și pe ministri și-a chibzuit numai ce-ar pute ei să facă.

După aceste mărimi de calcul, am pute să concludem asupra poziției calculătorului? Probabil, dar nu încercăm.

Noi, cei care stăm însă mai jos, cei care nu putem face diplomație, cei care servim ca mărimi de calcul și care putem nu-i vorbă să ne impunem, noi vom să-i atragem deputatului român atenția asupra luptei sociale ce se petrece dela neam la neam în patria noastră. Și pentru a nu lungi în contra frii noastre cuvântul, îi supunem ultima florică a luptei acesteia. La procesul din Cluj

s'a petrecut Marția trecută acest episod semnificativ:

— Se citește întregul articol înscriminat în traducerea oficială ungurească. Acusații însă, la întrebarea președintelui, cer, ca articolul să se citească și în original. Aci se scoală numai decât juratul Hegyessi Vilmos, redactor la guvernamentalul „Kolossvár“, și cu o impertinență ovrăească se opune în contra cetirii în limba română a articolului.

„Legea de naționalități, ce-i drept, — zice juratul Hegyessi, — condece aceasta acusaților, eu însă cer ca aceasta să nu se facă“.

Președintele: „Aci nu d-ta vei dispune, că legea de naționalități, ce drept le dă și ce nu acusaților; aceasta e treaba președintelui“.

Jur. Hegyessi: „Eu nu doresc și sunt în contra cetirii în românește a articolului înscriminat“.

Președ.: „Te provoc la ordine, dle jurat; ori o dorești d-ta ori nu, aici eu dispun. — Acusații o doresc și au și dreptul să o ceară aceasta“.

Jur. Hegyessi: „Apoi eu constat, că nu cunoaștem limba română“.

Omul, care ne cere a renunța la limba noastră, este omul guvernamental, este redactorul unui ziar guvernamental, este om în poziție știe prin ce se poate face plăcut stăpânilor și — el cere să se facă o ilegalitate, pentru-că Ungurii nu a învătă, precum nici nu va înveta nici-odată românește.

Această scenă este oglinda cea mai clară a societății maghiare.

Ce vom face deci aici? Deputatul român M. are considerații pentru societatea română, care pune guvernului la dispoziție mijloacele de a pute susține îndatoririle impuse de tripla alianță, dar — i-l pune aceeași societate, și Ligei la dispoziție. ! Guvernul maghiar nu va avè și el considerații cătră societatea maghiară, cătră norodul, a cărui cugetare politică se corupe din ce în ce mai mult?

Ce vom deci să dovedim? Voim să dovedim, că raționamentul deputatului român M. este basat pe un material necomplet, ce o avem pentru intervenirea lui — că el nu a examinat chestiunea noastră în întregime sa.

Nici nu ar fi putut poate. Pentru-că ar fi fost, chiar ajungând la rezultatele programului dela 1881, reținut a vorbi de corectitudinea impusă omului de guvern.

Bucureștii nu pot unei decât simpatii pentru succesele noastre. Aceasta o zice și M. Viena poate cere numai cât legile țării permit unui guvern român să facă. Budapesta cere Viena totul și noi cerem și Vienei și Budapestei un alt tot.

Noi, cei-ce suferim, vom ridica chestia noastră până undetrebueridicată ca să însemne o soluție, care va exclude posibilitatea unui — Hegyessi, unui discurs ca al lui Hieronymi la Deva, unui parlament al unei singure rase într'un stat poliglot, cu o vorbă o soluție, care să excludă posibilitatea tuturor anomalilor, ce numai constituționale, moderne, drepte nu sânt.

Câtă vreme Pesta se opune — ea vrea războiu cu noi. Progresul ei continuu spre ideile noastre, nu câteva măsuri momentane, pentru înlăturarea neplăcerilor momentane — acesta-i leacul, care va aduce liniștea dorită între Tisa și Carpați.

O voce rusească despre politica Rusiei. Mare senzație a produs în cercurile politice și diplomatice un voluminos articol politic al importantei reviste „Nedelja“. Porind dela chestiunea bulgară și cea a Coreei, articolul condece, că politica externă a Rusiei pe viitor trebuie să iee altă direcțiune.

Scopul politicii rusești — se zice în articol — trebuie să fie, ca hotarele ei să fie încungurate de state mărute, dar independente; cu cât mai mici și cu cât mai independente vor fi aceste state, cu atât mai bine pentru Rusia. Imperiul rusesc de prezent se află sub presiunea puterilor mari, a căror vecinătate e abia suportabilă, pretinde jertfe nesfârșite de înarmare. Dacă în locul acestor puteri mari se vor forma stătuțele mărute, dar independente și rivalizând între sine, atunci Rusia ar pute fără nici o grijă să pună la o parte armele și să se dedice în toată tigna muncii pacifice. Spre împlinirea acestei politici a fost îndesebi în favorul nostru dezvoltarea istorică și situațiunea geografică dar — durere — tocmă noi am fost aceia, care am luptat contra intereselor noastre proprii, întrucât totdeauna ne-am nisuit într'acolo, ca să nu lăsăm căderea singuraticelor state mari, ce se le susținem chiar și cu jertfe din parte-ne. Acum a sosit în fine timpul, că greșeala acestei politici se recunoaște din toate părțile. Rusia trebuie să lucre cu toată autoritatea sa îndepăunde, ca să se formeze state mici, independente, care nău se asigure o existență sigură, dar cinstită. Această loșnică a politicii rusești ar fi primită cu însuflețire din partea tuturor națiunilor doritoare de libertate, și în loc de suspiciuni și ură ni-ar asigura alipire sinceră. Istoria motivează corectitatea acestei politici. După desmembrarea totală a Turciei europene va veni la rând Austro-Ungaria și se va începe

plin de spirit. „Truth“ aduce un profit curat de 8000 lire sterline pe an.

Un rol însemnat în imperiul britanic joacă literatura scrierilor mensuale și cuartale, care sânt răspândite acolo decât ori-și-unde. Pe lângă whiggistica „Edinburgh Review“, întemeiată înainte cu opt decenii de lordul Brougham și câțiva prieteni de principii, merită înainte de toate să fie numită „Quarterly Review“, înființată puțin după aceea, în interesul partidului Tary-ilor. După acest notabil „Quarterlies“ urmează revista francmasonă „Westminster Review“, condusă odinioară de John Stuart Mill.

Foarte numeroasă și variată e presa mensuală, în ea sânt reprezentate toate tere-nurile imaginabile ale activității spirituale a omului prin organe proprii. „Monthlies“ se împart în „Reviews“, „Magazines“ și „Lighter Magazines“. „Reviews“ sânt reviste lunare de calibru mai greu; în frunte stau: „Fortnightly Review“ și „Nineteenth Century“, care se vënd cu 2 și jum. mări fascicului. „Magazinele“ mai ușoare cultivă mai ales elementul beletristic, costă una cu alta numai 50 penny, fascicului și sânt numai în casuri excepționale ilustrate. În măsura mai mare se face aceasta la „Argosy“ — a cărui proprietară și redactoare e cunoscuta romanceră Mrs. Wood — și la „English Illustrated Magazine“, întemeiat numai în Octomvrie

Descompunerea imperiului german, încă și acum neconsolidat pe deplin, asemenea nu este peste puțină. Acestui proces două nu ne este permis să-i punem pedeci, ci din contră, în interesul nostru propriu trebuie să-i accelerăm dezvoltarea. Că independența statelor mărute e numai spre binele Rusiei, nu va negura nimeni. Tocmai din acest motiv ar trebui deci, cu Bulgaria și Coreea să-și susțină încă de pe acum independența în interesul lor și al nostru. Executarea consecventă a acestui principiu e singura modalitate, prin care s'ar pute delătura actualele greutăți.

Al 3-lea proces de presă

al

„FOII POPORULUI“

(Raport special al „Tribunei“)

(Urmare și fine)

Rechisitorul procurorului.

Începe cu niște frase, spunând că abia s'a închis zăvorul proceselor în urma celor osândiți în temnițele Memorandului și eată alți agitatori valahi... care agită, ațifă, asmuță (lázitanak, izgatnak, bujtogatnak) etc. Apoi continuă astfel:

Onorată curte cu jurați!

„Pentru câțiva oameni, pentru așa numiții „conducători“ ai poporului valah, agitările la ură sânt un bun câștig de bani. Nu întrelasă nici o ocazie începând cu negarea unii nui până la scornirea minciunii despre omorirea lui Lucașiu, ca să nu agite, să nu aprindă cu minciunile lor făcarea urei în contra noastră, în sinul poporului român.“

Substratul procesului de astăzi, articolul înscriminat în actul de acuză, asemenea este o vie agitare la ură în contra națiunii maghiare. Este de prisos să dovedim, că într'adevăr articolul conține agitație, vorbește însuși articolul mai elocuent ca ori-ce discurs.

Punctul de mănecare este Memorandul și Replica, care face ca sângele să ni-se urce în obraji de rușine, că în ce mod ni-au mângiat onoarea înaintea Europei. Și eată articolul din chestiune pe autorii și pe răspânditorii Memorandului și ai Replicii îi pune de exemplu demn de imitat, îi prezintă de glorioși, de eroi pe cei-ce ni-au mângiat onoarea.

Se poate închipui stat-care ar suferi nepedepsit asemenea lucruri?

Satul maghiar s'a folosit în pedepsirea lor de arma justiției.

Și asta este „prigoana crudă“, pentru care strigă articolul înscriminat. Aceasta este „sbicil unguresc“, care lovește întreg poporul român.

Dar se cercăm, oare România, sau Franția și Germania îi laudă pe cei-ce tind la zdrobirea statului, și atacă integritatea ei?

Și ce zice articolul? Stările de astăzi nu se pot suferi, trebuie să li-se pună căpăt.

Și ce li-e scopul? Articolul spune lămurit: „trebuie să le arătam Maghiarilor, care ne prigonesc, neîndreptățesc, pe noi Români pacnici că: cine sânt Români și ce vor ei; și că păcatul de cine mai este acum — tăcere; trebuie să ne luptăm; jertfe și curagiu, căci fără acestea la nimic nu putem ajunge.“

Auziți, dlor jurați, provocarea la jertfe, ce trebuie să le aducă poporul român! Jertfele acestea nu se pot fals interpreta. Auziți, dlor jurați, cuvintele care ațifă la ură în contra Maghiarilor „crudeli, care pe Români îi aruncă în temniță“.

Cuvinte de aceste găsești în fiecare număr din „Foia Poporului“.

Și se poate, ca să fie Român sedus din septemână în septemână de spiritul acestei foi, care se nu simtă ură în contra Maghiarilor, prezentați de cătră foia aceasta drept asupritorii Românilor?

Așteptând răspuns la această întrebare dela D-Voastră, dlor jurați, îmi sfârșesc scurta mea vorbire cu rugarea, să pronunțați verdict osânditor asupra acusaților.

Osânditorul acestor găsești apoi pe scurt și în limba română; eam în limba germană dl acusat Marschall nu o mai pretinde, deși dreptul îl avea s'o pretindă aceasta.

Ambii acusați renunță la apărare și o concred aceeași apărare.

Discursul de apărare al dlui Russu Șirianu.

Onorată Curte cu jurați!

Am venit să apăr într'un proces de presă al „Foi Poporului“ și eată, prin discursul de acuzare al dlui procuror sânt silit să mă ocup cu procesul Replicii și al Memorandului. Pentru-că în partea cotrșitoare a discursului de acuzare, dl procuror s'a întins asupra celor petrecute aici înainte cu luni de zile. De sigur pentru-ca să Vă preocupe în defavorul acusaților, d-sa a arătat ce s'a săvârșit prin Replica și Memorand, s'a ocupat cu fapte, asupra căror justiția D-Voastră și-a zis deja cuvântul, căci bărbații noștri iubiți implicați în acele procese sânt chiar în temniță. Dl procuror vi i-a prezentat ca primejdioși pentru patrie, a pus lângă ei pe acusații de azi ca să ni-i prezente și p'acestia ca turburători ai ordinii publice, ca pe agitatori înfricoșăți. Ba, ca să accentueze vinovăția lor, dl procuror a găsit cu cale ca să vorbească aici despre syonul ce se răspândește cu privire la împușcarea D-rușii Lucașiu, afirmând că prin agitația ce fac acusații și prin publicarea acelei știri, Români în contra Ungurilor, fiind această crimă o meserie a lor, un mijloc de agonisire a pânei.

Vă să zică tot clișeurile vechi.

Neputând să arete din articolul înscriminat anume pasaje, din care să reese vinovăția clișurilor mei, d-sa găsește mai comod a vorbi despre lucruri, care nu trebuiau aduse aici.

FOIȚA „TRIBUNEI“

Ziaristica în Anglia.

De L. Katscher.

(Urmare și fine.)

2. Foile periodice.

O întreprindere mai mică de acest fel, care aduce mai multe lucruri beletristice și se distinge prin ilustrații originale, aruncate numai așa pe hârtie e „Ladies Pictorial“, o foaie ce există deasemenea demult, deși mai înainte într'altă formă, dar care cu toate diferitele experimente nu poate prospera. Remarcabilă e mai departe ediția engleză a ziarului de modă ce apare în 175.000 exemplare: „The Young Ladies Journal“. Aceasta dominează prin răspândirea sa cea mare; celelalte două ducând de foi de modă ce apar în țeara Miss-elor nu merită să fie amintite. Pe când cele mai multe dintre foile umoristice ce apar în Germania se împart în politice și nepolitice, pe atunci cele engleze tratează dealva față de lucruri din viața politică cât și din cea populară și socială. În Londra apar: „Punch“, „Fun“, „Ludy“, „Funny Folks“ și „Moonshine“. În străinătate e cunoscută în general numai „Punch“ or The London Charivari. Trecutul acestei foi e strins legat

de viața celui mai mare umorist al erei victoriana. Între colaboratorii săi a numărât pe Tackeray, Douglas Jerrold, Tom Hood, Mayhe, Albert Smith, Shirley Brooks ș. a. m. Desemătorii săi au fost sau sânt Leech, Doyle, Tenniel, Du Maurier, Thackeray ș. a. În timpul celor patru decenii și jumătate „Punch“ a fost o putere recunoscută în stat. A fost fondată la 1841 de Marc Lemon, care a fost și primul redactor. Deja el, primia în anii din urmă înainte de moartea sa un salariu anual de 1500 lire sterline (= 30.000 mărci). E curios, că toți redactorii de până acum au fost scriitori dramatici și poeți de balade. De altfel nu e totdeauna întreg cuprinsul lui „Punch“ bun și estetic.

În Germania publicul numără și revistele beletristice săptămânale între foile ilustrate. În Anglia nu e așa. Inseși cele mai populare scrieri periodice engleze de genul lui „Gartenlaube“ nu sânt ilustrate; pe lângă aceea acest grup de organe de presă, al căror cei mai buni reprezentanți sânt „Chambers's Journal“ (Edimburg) și „All the Jeaz Round“ (cel din urmă întemeiat de Dickens și continuat și astăzi de fiul seu), amândouă bine cunoscute în străinătate, apar în format octav. Un alt ram al ziaristicii beletristice aduce romane obscure, care se arată ca fructe stricicioase și sânt cetite numai de lachei, servitoare, lucrătoare dela fabrici, cusătoare etc. Și la

aceste cuprinsuri trivial le asigură o mare trecere. Unica și cea mai veche foaie, despre care nu se poate zice că e stricicioasă, ci numai inofensivă, e „Family Herald“, o foaie îndobățită de cătră, care aflară de romane și povele aduce și câte unul sau doi articoli ușori, instructivi, deși foarte superficiali, de cuprins general.

Un boboc pe cât de tânăr pe atât de unic în felul seu al ziaristicii londoneze sânt așa numitele „Society Papers“, foi săptămânale, care toate s'au înființat numai în anii din urmă și au un preț binisor de urcat (50 penny numărul). Aceste foi sânt socotite pentru societatea aleasă și într'un stil îndrăsnit, necruțător. Adese-ori, firește, și plin de spirit, se ocupă cu relele sociale, întemplierile mai însemnate din lumea aristocratică, cu istorioare de culise politice și financiare și cu tot felul de scandale sociale. Picanteria ei împreună de multe-ori cu vervă le procură un mare cerc de cetitori. O cerință urgentă nu împlinește; ele permit însă câte o privire interesantă în secretele metropolei dela Tensa. Fi-rește, e greu să alegi aproape în fiecare număr pleava din grâu. Cele mai bune foi de acest gen — care are la tot cazul avantajul să nu fie „emmyeux“ — sânt „The World“, condusă de romancierul Yates, și „Truth“, organul membrului în parlament Labouchere, un om pe cât de radical, pe atât de bogat și

plin de spirit. „Truth“ aduce un profit curat de 8000 lire sterline pe an.

Un rol însemnat în imperiul britanic joacă literatura scrierilor mensuale și cuartale, care sânt răspândite acolo decât ori-și-unde. Pe lângă whiggistica „Edinburgh Review“, întemeiată înainte cu opt decenii de lordul Brougham și câțiva prieteni de principii, merită înainte de toate să fie numită „Quarterly Review“, înființată puțin după aceea, în interesul partidului Tary-ilor. După acest notabil „Quarterlies“ urmează revista francmasonă „Westminster Review“, condusă odinioară de John Stuart Mill.

Foarte numeroasă și variată e presa mensuală, în ea sânt reprezentate toate tere-nurile imaginabile ale activității spirituale a omului prin organe proprii. „Monthlies“ se împart în „Reviews“, „Magazines“ și „Lighter Magazines“. „Reviews“ sânt reviste lunare de calibru mai greu; în frunte stau: „Fortnightly Review“ și „Nineteenth Century“, care se vënd cu 2 și jum. mări fascicului. „Magazinele“ mai ușoare cultivă mai ales elementul beletristic, costă una cu alta numai 50 penny, fascicului și sânt numai în casuri excepționale ilustrate. În măsura mai mare se face aceasta la „Argosy“ — a cărui proprietară și redactoare e cunoscuta romanceră Mrs. Wood — și la „English Illustrated Magazine“, întemeiat numai în Octomvrie

1883 și care are să concurență lui „Harper's Magazine“, o foaie din New-York foarte răspândită în Anglia. La aceste aparține și „Cornhill Magazine“, o foaie întemeiată de Thackeray, pe care o redigiază acum James Payn. „Cassell's Family Magazine“, „Good Words“, „The Quiver“ sânt destul de bune publicațiuni, deși pentru gustul nostru prea bisericăști, dintre foile de genul de care e vorba aici. „Magazines“ nu sânt atât de doctrinare și seci, ca „Reviews“, nici atât de ușoare și populare ca „Lighter Magazines“; ele în locul între ambe aceste și în privința cuprinsului se pot asemăna cu „Westermanns Monatshefte“, numai că nu sânt ilustrate. Prețul lor e mai todeauna o marcă pe număr. Numărul lor se scade mereu; ca importante se pot indica actualmente numai două: „Macmillans Magazine“ și venerabila „Blackwoods Magazine“.

Durere că spațiul nu ne permite să luăm notiță despre celelalte scrieri mensuale, precum și despre ziarele săptămânale de caracter teologic, confesional, artistic, economic, pedagogic, comercial, industrial și pur local, deși, în vederea împregiurării, că în Londra apar nu mai puțin decât nouă sute de organe de presă, s'ar pute zice foarte multe despre aceste aparițiuni.

Fiindcă le-a adus însă, caută să refectez și eu la cele înșirate în rechizitor.

Protestez înainte de toate contra unui astfel de procedeu.

Ce are a face Replica și Memorandumul cu procesul de azi?

Dacă autorii acestor opere s'au supărat, i-ați osândit, și încă greu. Să arătați însă pe acușaii de azi ca discipuli ai autorilor Replicii și Memorandumului numai pentru a se stoarce un verdict afirmativ, a nu spune că în articol prin ce au păcătuit, eată ce nu se poate admite.

A veni apoi și a se face procurorul echou al scriselor foilor ungurești, care au zis că am publicat știrea despre împușcarea lui Lucațiu numai pentru a strica pacea dintre naționalități, pe când în realitate noi am publicat știrea numai după-ace el fusese înregistrat în foile din Cluj, eată ear' un lucru nepermis unui procuror.

Apoi, dle procuror! Dacă în privința aceasta a neliștit cineva spiritele, căutați pe acești oameni în apropierea d-voastre imediat: între ziarisții maghiari clujeni, căci „Tribuna” și „Foia Poporului” numai după-ace au scris foile d-voastre, au înregistrat și ele știrea.

Afirmăm că noi ziarisții români agităm din meserie, e atât de veche și am respins-o de atâtea ori, că mă mir că dlui procuror nu i-a fost silă s'o reproducă eată. Ear' cât despre comparația ce o faceți zicând că și în alte state, ca în Franța, Italia etc. se procedează foarte aspru contra celor care vor distruge statul, protestez ca să ne asemănați cu socialiștii și mai ales nu cu anarhiștii. Noi toată activitatea noastră am mărginit-o în cadrele legii și este o simplă calumnie când organele d-voastre ne atribue intențiuni pe care nu le avem și este trist dacă d-voastră, dle procuror, urmați exemplul presei ungurești, căci în fundul inimii d-voastre nu cred să ne credeți a fi de aceeași pânură cu anarhiștii.

Ca să faceți curtea să dea cu atât mai ușor verdictul, ziceți că nu e ceva lucru mare și greu să stai în temnița ungurească, pentru-că „custodia honestas” e un lucru aproape de învidiat.

Dle procuror! Dintre noi cei mai mulți au stat în aceste temnițe, știm ce însemnează traiul în ele. Vă asigur, că nimeni nu le doroste. În cazul de față argumentul d-voastre este cu atât mai inadmisibil, cu cât e vorba ca clienților mei să li-se dea temnița ordinară, va să zică să fie puși la discreția procurorilor.

Cea mai riscată afirmare e, că poporul român habar nu are de lupta noastră națională, că la procesul Memorandumului țeranii români au fost aduși dându-li-se diurne.

Dar' tocmai procesul Memorandumului a dovedit splendid, cât de mult poporul întreg consimte cu tot ce conducătorii săi săvârșește ca un cuviință despre tot ce se întâmplă. D-voastră dle procuror, ați văzut mărețea manifestare și nici ca glumă reușităoasă nu e de admis, că poporul i-s'a plătit să vină și să-și arete dragostea pentru șefii săi. Dar' înșiși ziarisții maghiari au constatat acest lucru și de sigur, dacă d-voastră n'ați simțit că noi avem rădăcini în popor, nu ne-ați prigonit așa cumplit.

Nu, poporul a adunat din propria-i sărăcie și a plecat la drum lung să manifeste pentru cei-ce se expun în lupta națională.

Această manifestare este și ea apoi o dovadă, că articolul înriminat scria despre agitație care exista, cărei i-s'a dat expresie; a înregistrat deci, a făcut cunoscut o stare sufletească reală, n'a falsificat nimic, n'a întortochiat, deci n'a vrut să seducă, să agite prin denaturarea adevărului.

Negațiunea D-voastre că cei osândiți nu au simpatia poporului, pe care pretindeți că îl cunoșteți mai bine decât noi, deasemeni rădăcini o afirmare, pe care nici-odată nu veți dovedi-o, ci dimpotrivă, s'a dovedit contrarul. D-voastră puteți să știți legi și regulamente, puteți să fiți mai înțelepți în ori-ce. Un lucru nu se admite însă: noi cunoaștem poporul mai bine, poporul e cu noi și când în noi dați, simte și dînsul loviturile. Articolul vorbește de lovituri primite, este scris din afară, cum dar' puteți afirma, că el e o agitație intenționată. Da, puteau să agite lucrurile pe care le înregistrează, acestea însă de D-voastră, puterea de a sta, erau săvârșite și dacă vă plângeți că foia noastră vă descrie rău în fiecare săptămână, vina nu noi, fideli înregistrați, sîntem, ci cei care dau privilegiu ca românimea întreagă să se agite.

Agitația o săvârșesc foile D-voastre, pe care însă nu le censurați; dispreți și ură ni-se arată din partea D-voastre, între care chiar pe banca juraților se află persoane cu atâtea adversități pentru ori-ce este lucru românesc, încât după-cum văzurați cazul cu dl Hegyesi, n'au răbdarea ca să asculte nici măcar 10 minute cetirea unui articol românesc. Vă gândiți ce efect va face această expansiune de antipatie între Români? Și nu v'ați înțeles nici-odată, dle procuror, oare când presa

ungurească scrie violent contra noastră, e de mirat dacă noi răspundem pe același ton?

În cazul de față violența stilului, dacă ea ar exista, ar fi cu atât mai de scusat, cu cât articolul s'a scris pe o vreme de surescitațiune generală: în ajunul procesului Memorandumului, căci așa fusese vorba, ca pertractarea să se țină la 23 Ianuarie. Articolul s'a scris apoi d'afară și un ziarist trebuie să înfățișeze situația externă așa cum e: dacă e agitată se publică articoli mai agitați, dacă e liniște, articoli mai domoli. Să luați în considerație apoi, că redactorul responsabil e tiner, era în prima lună a ocupației sale, și astfel chiar de ar fi primit articol contravenitor legii, îl judeca mai puțin sever și-l publica ușor în mijlocul agitațiunii ce cuprinsese pe toți Români, agitație ce nici azi nu s'a potolit.

Aș mai zice ceva, onor. curte, privitor la acușai, dar' dl procuror s'a mărginit a zice pur și simplu că articolul înriminat este punibil, să arate hotărît ce e punibil, nu s'a încumetat. N'a analizat, n'a înriminat pasage anume, ci s'a mărginit a face acușai vage, a afirma lucruri pe care eu tot atât de simplu nu le recunosc.

Nu recunosc ca articolul să cuprindă agitație, nu că colegul meu Moldovan e vinovat pentru publicare, și cu atât mai puțin recunosc culpabilitatea dlui Marshall, căruia de altfel nici legea nu i-a recunoscut calitatea de răspunzător pentru editură, din care cauză s'a și suspendat atunci „Foia Poporului”. Cer deci achitare amândurora. Asta cu atât mai osebit, cu cât numai dreptatea ați servi respingând acușai nebasate și cu cât nu noi, ziarisții români asumați pe Români contra Ungurilor, cum afirmăm dl procuror, ci puterea de stat ne împinge la lupta națională, pe care dl procuror o numește agitație.

După replica de cinci minute a procurorului Gócs, dl Russu Șiriamu a duplicat zicând cum următoarele:

Regret că dl procuror stăruie, pentru a induce în eroare curtea, în afirmarea că noi am publicat cei dintâi șvonul cu împușcarea lui Lucațiu.

Păstrez însă telegrama prin care ni-se vestea acest șvon din Cluj, după-ace el se înregistrase deja în foile d'aici.

Când în articol se scrie „Ungurii” au făcut cutare și cutare ilegalitate, înțelegem de sigur nu pe cismarul din Kecskemét ori pe vre-un țeran ungur, nici totalitatea acestora, ci pe reprezentanții națiunii dominante, pe guvernul unguresc; și nici chiar patenta împărătească, ori-cât este ea de aspră, nu operește să aduce cele mai severe critici guvernului și cele mai felurite comentarii actelor ce stăpânirea săvârșește.

Compățimesc pe dl procuror, că pentru a face pe jurați să creadă că poporul nu este cu conducătorii săi, se pune și aduce mărturie purtarea lașă a preotului Prie, care aici la tribunalul de frica temniței și-a denegat iscălitura. Da, nu este de tăgăduit, că lași se găsec între toate popoarele. Și între Unguri au fost de cei, care și-au renegat principiile când au fost la strimtoare. Casul cu popa Prie cel mult dovedește, că și între Români se află fricoși. Denegarea lui Prie poate oare însemna că poporul român se lapădă de conducătorii săi? Fiindcă dintre zecimi de preoți, care au stat deja în temnița și alții care vin azi mâne, s'a aflat un fricos, asta însemnează că poporul întreg se lapădă de cei înțemnițați? Nu! Chiar casul cu Prie, care abia mai are stare în sat, căci toți îl hulesc și osândesc, este o dovadă a nemărginitului devotament ce cu toții avem cătră cauza națională și luptătorii distinși.

Însuși Prie, văzând greșeala comisă, a căutat să se rectifice, ori cel puțin să se scuze pe calea publicității, și dl procuror îl acușă greu înaintea Românilor când li socotește ca lucru de laudă, că aici a negat ce a iscălit acasă, în sat.

Mai vorbește dl procuror de „beker-job” ce li-s'a întins Românilor, dar' dînsii au refuzat-o.

Cum „beker-job”, când zac în temnița 15 dintre luptătorii noștri fruntași și mânepoimâne întră alți 15, ear' procesele se continuă? Ce fel de pace este cea oferită de ministrul Hieronymi, pace să tăcem când loviți sîntem? Unde veți găsi Român nemernic să întindă dreapta celor-ce lanțuri pune fraților săi?... V'ați provocat, dle procuror, la convorbirea mea cu ministrul de interne. Da, i-am spus și d-sale, că atât vreme ține situația actuală încordată, sistemul actual de guvernare, între noi nu va găsi om care să creadă păcii ce se oferă. V'o pot spune și D-voastre, și dlor jurați că nu, noi Români n'avam nici să întindem, nici să primim dreapta spre împăcare, ci D-voastră, puterea de stat și toți reprezentanții săi să încetați cu prigonirile, să încetați a crede că aici, la tribunal veți rezolva marea chestie dela care depinde pacea în stat.

După duplica apărătorului, la 1¹/₂ ore d. am. președintele, reasumând decursul pertractării și dând spre cetire notarului cele 7 întrebări, adresate juriului și șș-ii respectivi, predă actele juraților și-i provoacă ca să se retragă spre a aduce verdictul lor drept și imparțial.

Juriul după o consultare de 1¹/₂ ore se reintoarce cu verdictul următor:

Dl Gerge Moldovan este declarat vinovat cu unanimitatea voturilor, ear' dl Iosif Marshall este achitat cu 6 contra 6 voturi.

Pe baza acestui verdict tribunalul la 2 ore d. am. enunță următoarea sentență: Iosif Marshall se declară și judecătorește nevinovat și i-se judecă drept spese avute cu acest proces în sumă de 40 fl.; Gerge Moldovan se declară și judecătorește vinovat și se condamnă la 1 lună arest, la suportarea speșelor în sumă de 47 fl. 50 cr., și se confiscă 300 fl. din cauția „Foi Poporului” și sentența să se publice în limba maghiară în fruntea foii.

Condamnatul George Moldovan însinuă recurs de nulitate în contra sentenței.

UN DEPUTAT ROMÂN despre CHESTIUNEA TRANSILVANĂ.

De câtuva timp cetim în foile maghiare provocarea: guvernul român să fie cu toată insistența ținut să se opună tuturor influențelor agitatorice ce ajung din București în Ardeal. Mie îmi e cu totul necunoscut ce vor face în această chestie cabinetele din Viena și Budapesta, dar' mi-se pare că mult nu ar pute face sau nimic bun. Schimbul de note, ce s'ar pute produce, ar trebui repede să înceteze, mai ales că guvernul român ar trebui să se provoace simplu la faptul, că el nu ia parte la agitațiuni, că satisfacă perfect datoriile sale de vecin amical și că s'ar provoca la bărbați de stat austro-ungari, care au recunoscut de repeți ori atitudine leală. Ne putem închipui, că cei din Budapesta nu ar fi mulțumiți cu un astfel de răspuns, dacă ei ar cere o intervenție aspră. E foarte greu de spus ce ar face un minister Catargiu într'un astfel de cas, dar' cum stau azi lucrurile și dispozițiile în România, este foarte probabil, că guvernul actual ar demisiona și ar face loc unui cabinet național-liberal — Dimitrie Sturdza sau altul. Cum s'ar împăca apoi cei din Budapesta cu un astfel de cabinet eu nu știu, dar' dovadă nu-i de lipsă, că raporturile amicale ar trebui să se strice bine de tot și pe mai mult timp.

Politicienii maghiari, care cer astfel de presiuni diplomatice, trec cu vederea două lucruri. 1. Guvernul român nu ar pute face mult în sensul pretensiunilor maghiare, ținând cont de opiniunea publică. Ea poate și trebuie să intervină, dacă Români indigeni sau din străinătate ar voi să plănuiască ori să facă cevași, ce ar amenința liniștea ori siguranța statului vecin. Dar' acei Maghiari, care umblau azi 30 și 40 ani prin Anglia și Franța, Italia și Turcia își vor aduce mai bine aminte ce greu este a fixa limitele astorfel de considerații și, ce puțin se poate obține. Cum să poată împedea guvernul unei țeri cu presa liberă ca o broșură dușmănoasă Maghiarilor să nu se scrie, ca un profesor să nu țină o cuvântare bombastică... (etc.)

De-acel încolo „deputatul român” se ocupă cu Liga, cu așa zisa „irredentă”, de care zice: „Să nu se creadă încă în Budapesta, că la noi „irredentiștii” sînt atât de prețuiți și că în sfântul zel al patriotismului ar fi ajutați cu toate mijloacele.”

După o scenă, în care satirizează cu o lubricitate puțin plăcută petrecerea „martirilor” — autorul însuși pune la acest cuvânt semnele „—” — noștri în București, continuă:

Convingă-se Maghiarii că toți adevreții guvernului Catargiu, cu toate simpatia lor foarte la înțeles pentru conaționalii din Ardeal — ar fi foarte veseli, dacă dincolo de Carpați nu ar exista „o chestie română”. Și anume din motivul deja pomenit, pentru-că fiecare Român cu minte are în vedere raportul țerii noastre cu tripla alianță.

„Deputatul român” crede că „desființarea legii electorale actuale din Ardeal și pe lângă asta luarea de măsură administrative binevoitoare din partea guvernului” — ar fi de un bun efect.

„O mișcare pătimășă” — s'începe „deputatul român” — nu poate fi oprită în loc deodată când un *laissez aller* de douăzeci de ani și o dibuire fără de plan și provocațiuni nehibzuite au adus-o din ce în ce la dimensiuni astăzi neliniștitoare.

Subscrib. M.

Vocile latine.

(Urmare.)

Prof. Ascoli vorbește de autonomia în educație și instrucție și caută analogiile din Austria cu stările noastre.

Urmează apoi conferența lui Henri Gaidoz dela Paris, o conferență asupra căreia s'a scris deja în „Tribuna”. El arată mai întâiu importanța numerică a noastră, concludând că sîntem „un grup important”; apoi face o privire istorică asupra luptelor noastre de a obține egalitatea politică. Mișcările din urmă sînt precis și bine zugrăvite.

Urmează apoi o mulțime de iscălituri (autografe) de filo-români, dintre care însemnăm pe Max. Müller, Iules Simon, Leon de Rosny, Emile Burnouf, Leconte de Lisle, Lafarquet, François Coppée, Marie Nizet etc.

Mistral scrie o poezie în dialect provençal, în care-i zice României, că „rasele latine au recunoscut la glasul țeu argintiu onoarea ce curge în sângele țeu”.

Foucher de Careil ne prețuește ca fiind o prelungire a lumii latine în Orient, care-i purtătoare a liberalismului.

Ludovic Drapeyron scrie simpatie, cerînd informații geografice.

A. Espagne face o dedicație în dialect lanquedocian, zicînd României: „Tu ești mică dar' bravă! Și se știe, că un soarece a salvat un leu!”

Louis Legrande admiră luptele României și-i dorește succese de prosperitate. Franca le dorește ca unei surori și amice.

Albert de Quintana senator spaniol ne strigă: „Oh! frați din Orient! luptați cu perseverență, apărați pămîntul sfânt...”

Roux scrie o poezie în dialectul lanquedocian.

Caicero, diplomat al republicii Salvador scrie: „Lipsa de patriotism anunță în om suflet josnic, spirit meschin, inimă fără căldură. Adevăratul binefăcător al umanității este acela, care consacră forțele sale și însași viața sa întru a da independența țerii sale natale”.

Frid. Amoureux scrie un lung articol asupra „procesului unei națiuni”.

Alfred Berl pune în evidență antinomia dintre liberalismul principiilor maghiare și intoleranța faptelor.

Articoli asupra procesului au mai scris apoi: Charles Loiseau, ministrul Flourens, un anonim ce subscrie cu inițialele R. O., Waterneau, G. Sarreau, care crede, că numai revoluția poate rezolva chestia noastră, Henri Rochefort, care zice: „Și noi mergem la Bechanzin sub pretext a pune capăt sacrificiilor umane, când eroii de acest calibru se produc zilnic la câțiva kilometri de parte de noi!”

A. Saissy citează după câteva reflexii vorba: „Cine samănă vînt, seceră furtună”.

Clemenceau scrie un articol despre lupta de rasă, din care cităm fraza: „Români au pentru ei dreptul. Acesta este un cuvînt mic dar' Maghiarii au știut să facă din el o mare forță. Fie-le propria istorie o învățătură”.

Urmează un articol de Flourens, Sentupéry, Edoardo Calenda; apoi două poezii în dialect lanquedocian de D. Bras.

(Va urma)

Prigoniri în provincie.

Sân-Nicolaul-mare, 2/14 August 1894.

Onorată redacțiune!

În Nr. 160 dela 11 August st. n. a. c. al prețuitului ziar ce redigeați în „Cronică” sub titlul: Martiri români în Sân-Miclăușul-mare reproduceti după „Dreptatea” o informațiune, pe care și aceasta a luat-o din foile patriotice din Bănat.

Fiindcă totul este o mistificare a lucrului și fiindcă în „Tribuna” până în prezent nu s'a făcut nici o amintire despre casul din chestiune, — în interesul adevărului și pentru-ca on. public cetitor al acestui prețuit ziar încă să fie orientat, îmi țin de datorință a vă împărtăși următoarele:

Înainte de începerea procesului Memorandumului la Cluj, ca în toate locurile, unde se află Români așa și în Sân-Nicolaul-mare (com. Torontal) interesul față cu sfînta cauză a neamului nostru deștepta în noi dorința și ideea că dacă nu ne putem în persoană prezenta prin o deputațiune la Cluj, — barem printr'o telegramă de aderență să dăm expresiune simțimintelor noastre îmbărbătînd pe scumpii noștri luptători naționali.

Idea aceasta fu ventilată pe stradă cu ocaziunea unei preumblări între câțiva inteligenți din loc, cu care ocaziune se aflau de față și câțiva țeranii, a căror însuflețire și interes față cu cauza într'atată a încurajat pe inteligenți, încet numai decât și hotărîră a o executa. Deoarece în stradă era cu neputință a o concipia și a scrie telegrama, rugărăm pe învătătorul Antoniu Minișan, căci în apropierea locuinței sale ne aflam, ca să ne pună la dis-

pozițiune oada sa; ceea-ce dînsul cu plăcere face, ear' dl candidatul de avocat Traian Stoicanescu concipiază următoarea telegramă: „De parte sîntem de voi, scumpi luptători ai sfîntei noastre cauze, dar' în cuget sîntem în mijlocul vostru. Sîntem mândri cu voi. Trei milioane de Români reprezentați astăzi înaintea juriului maghiar. Cu voi împreună trei milioane de Români privesc cu nepăsare la verdictul, ce li-se croește, căci nu vom despera nicicînd până-ce va mai curge sânge românesc prin vinele noastre. Înainte deci cu fruntea deschisă, căci sfîntă dreaptă și a noastră a tuturor este cauza, ce o reprezentați. Noi vă urmăim până la moarte”.

Acest concept fu descris și cetit celor prezenți prin învătătorul gr.-cat. Simeon Zehan și fu primit de toți cu însuflețire și subscris. De față erau însă pușini, numai 9 înși și astfel cunoscînd interesul față cu cauza în popor, aflărăm de bine a lăsa ca să fie subscris de cât se poate mai mulți. Drep-taceea măiestrul pelar Ioan Cotoșman se angajiază a umbra pe acasă pe la mai mulți fruntași oferindu-le telegrama pentru subscriere. Cu această ocaziune primia de ici-colo și oferte benevole de 5—10 cr. pentru acoperirea speșelor de expedare.

Acesta este faptul în sine nevinovat, dar' cu toate acestea producător de atâtea îngrijire și svircoliri în puternicii zilei, căci eată ce se întemplă:

Lucrul ajunge la cunoștința fislogăbirului din loc, care numai decât citează la sine pe Ioan Cotoșman și confiscăndu-i telegrama cu peste 300 subscrieri și crucerii adunați, sub pretext, că a colectat bani fără concesiunea prealabilă a dînsului, îl pedepsește cu 8 zile închisoare.

Cu aceasta însă fislogăbirul nu se îndestulă, ci caută nod în papură pentru a se acășa și de fruntașii inteligenți, care au subscris telegrama. Nu se gândi mult și și făuri motivul, pe care să călărească. *Risum teneatis*, sub pretextul, că am ținut adunare de partid (pártgyűlés) fără a ne cere concesiunea lui, ne pune zi de pertractare, citându-ne la sine pe ziua de 18 Maiu st. n. a. c. Numele acușaiilor e reproduc și în nota, ce ați binevoit a lua despre casul acesta după „Dreptatea”, — deoarece-ace numele sînt schimonosite de nu le mai poți cunoaște, voi da aci numele celor 9 acușaii, anume:

1. Traian Stoicanescu, candidatul de adv.; 2. Antoniu Minișan, învătător primar gr.-or.; 3. Simeon Zehan, teol. abs., învătător gr.-cat.; 4. Ioan Cardoș, ajut. adv.; 5. George Șovac, friseur; 6. Ioan Cotoșman, măestru pelar; 7. Aureliu Buneiu, comerciant; 8. Gligor Nedelcu, econom si 9. Vasile Funari, econom

Conști de nevinovația noastră ne prezentăm pe ziua pusă la pretură cu fruntea deschisă, siguri fiind, că fislogăbirul convințindu-se, că a fost sedus și rău informat ne va lăsa în pace. Ce să vezi însă! cu toate-că la pertractare se dovedește lămurit, că adunare de partid nu s'a ținut și nici vorbă n'a fost de adunare convocată în regulă la timp și loc anumit, ci totul a fost numai o convenire din întemplanță, totuși fislogăbirul ne declară de vinovați și cu vocea tremurândă ne enunță sentența, pe baza căreia ne pedepsește cu câte 50—50 fl. pe fiecare, eventual 10 zile închisoare. „Dreptate ungurească” am exclamat cu toții și ne-am depărtat liniștiți în cugete și rezoluți la ori-ce eventualitate pentru cauza sfîntă. Deși am prevăzut rezultatul, am însinuat apelata la vicecomitele în contra acestei sentențe bașbozuești.

În 4 August st. n. ni-s'a publicat sentența forului al doilea, care nimiceste sentența forului prim, pedeapsa însă o înăsprește întrucît pe Traian Stoicanescu, Antoniu Minișan și Ioan Cotoșman îi pedepsește cu câte 8—8 zile, ear' pe ceilalți 6 cu câte 5 zile închisoare nerăscumpabilă prin bani. În sentența viceșpanul recunoaște însuși, că nu există lege pozitivă pe baza căreia ne-a osândit, dar' apoi totuși ne-a osândit. Se provoacă la o deciziune curială, care nici decum nu se poate aplica în casul de față. Va să zică la stăpânirea noastră liberală îndeșert căutam dreptate, căci aceea pentru noi nu există. Putem dovedi ori cât de evident, că sîntem nevinovați, căci dacă sbirii și-au pus ochii pe noi și vreau să ne maltrateze, atunci aceasta o fac și din chiar senin.

Am apelat și contra sentenței forului III la minister. Ce rezultat vom obține de acolo nu știm. Din precedente însă făcînd deducțiune putem concluda. Fie însă ce va fi, schinginească-ne cum vor vrea, căci noi toate le vom suferi pentru apărarea celor mai sfînte ale noastre drepturi și a existenței noastre naționale, fiind convinși și avînd firma speranță, că odată chiar suferintele noastre de azi vor fi acelea, care ne vor înălța în viitor și ne vor căștiga drepturile pentru care ne luptăm. În luptă sînt și perdiri, ear' fără luptă nu este învingere.

Deja în casul de față am căștigat ceva, căci la inițiativa dlui Stoicanescu acușaii la pretură au pretins ca să

fie ascultați românește. Și deși folosirea se făcea căran de mână totuși a fost silit să cedeze și să se îngrijască de interpret, ear' când am fost citați pentru publicarea sentinței forului II., fără a mai preținde noi, interpretul era de față. Un lucru de mare ponderanță între impregiurările actuale. Dacă am fi stat cu mâinile în sin și am fi tăcut nu ne-am fi putut folosi de acest drept, deși garantat prin lege.

În fine să vă comunic și ceva îmbrucător de pe la noi.

Pe când puternicii zilei se sbuciumă din răspuțeri pentru a maghiariza și pietrie și a infiltra ideea de stat maghiar în toți locuitorii din patrie, pe când aplică asupra noastră tot felul de prigoniri cu temnițe, gendarmi, amende în bani etc., pe atunci, par'că e farmec, limba noastră dulce și costumul nostru național se lățește din ce în ce mai tare între străini. Îți crește inima de bucurie, când vezi că deși noi formăm act murginea teritorului locuit de Români, totuși Unguroaicele, Sârbele, Nemțioicile până chiar și Jidanele se întrec în purtarea pitorescului nostru costum național precum și în înțelegerea jocurilor noastre naționale, ca „Romana”, „Ardeleana” etc. Maghiarismul progesează minunat, astfel încât noi nu dorim să i meargă altcum decât tot așa.

Omega.

CRONICĂ

Causa noastră în România. Corespondentul lui „Deutsches Volksblatt”, despre a cărui întrevedere cu domnii Urechia și Budisteanu am dat deja amănunte, raportează despre o nouă întrevedere ce a avut-o la Sibiu cu prințul Dimitrie Sturdza. Principele i-a prins că suferă de podagră. Întrebat că de ce nu merge la vr'o baie, în străinătate, zise: „Medii mi-au recomandat să mă duc la Mehadia. Prefer însă mai bine să fac cură artificială aici, decât să caut alinare într-o țeară unde frații mei gem sub un jug nedrept și unde zi de zi ni-se pricinuesc noue rane”. Corespondentul relatează apoi despre balul Legii dela Azuga, la care a luat parte. Între altele spunea, că și aci obiectul conversației în timpul mesei a fost mai ales chestiunea română. „La discuție” — zice corespondentul — „au luat parte și ofițeri, căci în această țeară liberala și ofițerii își pot exprima liber părerile lor politice”.

Martirii nostri. Corespondentul lui „Pesti Napló” despre martirii nostri din Vaț scrie următoarele: „Multime mare de Români peregrinează la cei 10 osândiți în procesul „Memorandului”. Cei mai mulți sânt partizani inteligenți ai osândiților: preoți, profesori, comercianți, proprietari, clerici, studenți și dame în mare număr. Vin însă și muncitori sârmani, cu hainele sdrențoase, care flămânzesc cu zile și vin pe jos din departări enorme nu mai să-și vază martirii neamului lor... Frumos e, și în cântător de tot! Așa știe Românul să-și jubeească pe cei-ce din iubire pentru neam s'au jertfit.”

Ce crede țerănimea maghiară despre osândiții nostri? — Presant ce ne spune „Nemzeti Ujság” — credința poporului maghiar despre osândiții nostri. El crede că: „sânt niște oameni mari, care au lucrat pentru căsătoria civilă și au încercat să corupă pentru ideile lor și pe oamenii Maiestății Sale, și pentru aceasta i-a închis acum Maiestatea Sa.”

Strămutarea locuinței martirii or dela Vaț. După-cum cetim din foile maghiare, guvernul a cumpărat cu 18.000 fl. edificul de lângă închisoarea unde se află martirii nostri și la toamnă fi va strămuta acolo.

Limba română la gimnasiul din Biserica-Albă. Cetim în Dreptatea: Ni-se raportează din ținutul Bisericii-Albe, că la rugarea sinodului protopresbiterial român gr.-or. al tractului Biserica-albă din 1894, ministrul de culte și instrucțiune publică a conces propunerea limbii române la gimnasiul de stat din Biserica-Albă. — Nu poate fi vorba de rugare și de concesiune în această materie, ci numai de datorință din partea guvernului, căci legea neabrogată încă dispune destul de clar și de precis în această privință. Apoi gimnasiul din Biserica-Albă nu este numai într-un ținut locuit de naționalități, ci aproape majoritatea frecvențanților este română. Am vr'e să mai știm numai dacă eadredra de limbă română este ocupată și demn și de un profesor ordinar, sau ba?

Cum reprezentă deputați maghiari voiața alegătorilor? Un exemplu foarte frapant despre aceea, că dieta din Budapesta numai voiața poporului nu o reprezintă, este și următorul cas istorisit de „Hasiók”: Deputatul Kajuch József din comitatul Liptó a mers în cercul seu electoral, dar a fost primit cât se poate de rău. Când a început să vorbească, un murmur de displăcere se auzia în mulțime. Mergând într'un sat din cercul seu a fost întâmpinat cu insulte, chiar și femeile s'au înșurat în jurul lui și îl huiduiau cu vorbe. Deputatul atunci a început la fugă, dar o ploaie de petri i-au sburat în urmă-i. Tot așa a pătfit și în alte sate. Causa acestor incidente a fost că alegătorii — în majoritate Slovaci — au fost amărâți adănc, pentru-că deputatul Kajuch a votat „contra voiaței lor — pentru căsătoria civilă.”

Adunarea despărțământului XVI. al Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român șelăgian și a reuniunii femeilor române șelăgene. Adunarea a fost presidată, în absența președintelui rev. Alimpii Barbulovicu, care după informațiunile primite fiind împedecat de morb n'a putut veni, de stim. domn Andreiu Cosma, care prin o vorbire pătrunzătoare a deschis adunarea în biserica gr.-cat. română, fiind de față un public de tot numeros. Desbaterile au fost viu ascultate și pe fața fiecăruia se putea ceti interesul ce-l poartă în inimă față cu mult asupritul și încercatul nostru popor. După desbaterile obișnuite s'a purces la încesarea taxelor și înscrierea de membri noi; ca membri fundatori s'au înscris Magnif. Sa Iosif Pop, cons. reg și avocat, Gavril Barbul, mare proprietar în Mocira, Vasile Indre, protopretor în cercul Șomcutei-mari și Nicolae Nilvăn, avocat în loc; mulți s'au mai înscris încă membri ordinari și ajutători. Ca membre fundatoare la „Reuniunea femeilor române șelăgene” s'au înscris Susana Pop născ. Szaploneczay, Camilla Indre născ. Pop, Maria Marcu născ. Butean și alte multe membre ordinare și ajutătoare. Finindu-se adunarea a urmat banchetul, la care au luat parte peste o sută de persoane, unde am auzit multe și frumoase toaste, între altele al dlui Cosma, golindu-și păharul pentru sănătatea Maiestății Sale Împărat și Rege, și a Casei domitoare. Seara la 8 ore a urmat concertul. Punctul prim din concert l'a format ouvertura „Guillaume Tell” de G. Rossini, executată cu o dexteritate uimitoare pe pian de d-șoarele Silvia Tamaș și Aneta Bohățel, firește aplausele n'au lipsit, în toată căraa unul dintre arangiatori li-a prezentat câte un buchet de flori. Al doilea punct din concert a fost „Geniul națiunii” de I. Vulcan, declamată cu succes de d-șoara Eugenia Chiș. Multă plăcere a produs cântecul în flaută al dlui Wilhelm Șerban, stud., cu punctul trei din concert, care fiind rechemat a mai executat imnul național cu senzație. Punctul patru din program a fost cântecul cu voce al dlui Iuliu Papp, stud. în drept, „Lacrimi și suspine”, acompaniat pe pian de d-șoara S. Tamaș. Sennul că dl I. Papp a satisfăcut așteptării publicului a fost toată de aplause și rechemarea când a cântat „Săraci cărările mele”, la care publicul i-a răspuns cu aplause și mai frenetice. Al cincilea punct a fost declamațiunea d-șoarei R. Pocol „Mărirea strămoșilor”, executată foarte bine și cu succes. Punctul șese a fost „Airs Variés” de Ch. de Beriot violino-solo de dl Augustin Dosa, stud. în drept, executată cu o dexteritate ce dovedește abila manuire a arcului, acompaniat fiind pe pian de d-șoara S. Tamaș. După aceea a urmat cântecul „Beizadeia Epaminondas” de E. Candella în legătură cu „E miezul nopții”, cântate de d-șoara Silvia Tamaș, acompaniată pe pian de d-șoara Aneta Bohățel, care a procurat publicului mare plăcere prin vocea ei sonoră și dragălașe. Multă plăcere a produs și dl Alexiu Bogdan, stud. în drept, cu „Cine-i Nuhâm”. Finindu-se astfel concertul a urmat petrecerea animată, care a durat până în zori, când ne-am despărțit la ale noastre, ducând cu noi cele mai plăcute suveniruri și salutându-ne la revedere în Șimleul-Silvaniei, unde se va ține adunarea acestui despărțământ.

Popa Prie este acel individ, care s'a purtat la Cluj atât de bine încât procurorul maghiar Gocs l'a luat ca pildă de patriot român... Acest nestimat stimabil ne supără de mult timp cu visele sale cerându-ne să rectificăm știrile despre atitudinea sa. Fiind preot și om cu păr alb — încă nu l'am dat pe use afară. Acum scrie și „Gazeta Transilvaniei” și zice în raportul seu asupra procesului al treilea al „Foii Poporului”: „Procurorul a mai făcut capital în vorbirea sa și în purtarea unui preot demn de compătimit, Prie. Se știe, că acest nefericit, la procesul lui și al bravului și neînrântului bătrân protopop Culeanu, a negat pur și simplu subscrierea sa la adresa”. Felicităm pe „Gazeta” că se află cu domiciliul la Brașov și nu va ave seartea noastră tristă să fie mereu vizitată de acesta Prie.

Concert. Învoire la concertul împreunat cu dans, ce se va arangia în 7,19 August 1894 în grădina restaurantului M. Alexici în Satul-nou. Programa: 1. „Bucurii nevinovate” de C. Spohn, cor barbatesc. 2. „Stăncuța” de Musicescu, cor mixt. 3. „Rămâni cu mine” de Bogler, solo cântat de dl Traian Gugulean. 4. „Osânditul”, baladă de I. Negruzzi, declamată de d-șoara Mărioara Jancovicu. 5. „Zisa badea” de Musicescu, cor mixt. 6. „Serenadă” de Marscher, cointe de P. Stoica, cor barbatesc. 7. „Toaca popii” de Ionescu, cor mixt. După concert urmează dans. Întrarea de persoană 1 coroaună. Începutul la 8 ore seara. În cas de timp ploios, petrecerea se va ține în salele restaurantului. Damele sânt rugate a se prezenta în toaletă simplă. Cu stimă. Comitetul arangiator.

Învitare. Prea on. membri din comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului” sânt pofiiți la ședința comitetului ce se va ține mâine Vineri în 5 17 August a. c. la orele 6 d. a. în localul „Asociațiunii transilvane”.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”. Lyon, 16 August n. Caserio a fost executat azi-dimineață la orele 4 și 55 minute. Când l-au dus pe eșafod a opus o rezistență violentă, până când cuțitul îi despărți capul de corp.

Bibliografie. „Istoria Românilor”. Atragem deosebita atențiune a părinților și tinerimii noastre asupra acestui anuț bibliografic, publicat în foile române: În curând va eși de sub tipar un „Curs de istoria Românilor” pentru clasa a IV-a și a VII-a secundară (gimnasil, licee, școale centrale și externate de fete, școale militare și seminare) lucrat după programul oficial și redus din marea sa „Istorie a Românilor din Dacia-Traiană”, de A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași. Această nouă ediție a manualului dlui Xenopol a primit următoarele îmbunătățiri: 1. Aparând acum, după terminarea lucrării celei mari, a putut utiliza toate cercetările făcute și a îndreptat și completat în multe locuri ediția anterioară. 2. A simplificat mult materia, omițând pe toți domnii cei neînsemnați, concentrând expunerea asupra figurilor marcante și dând o deosebită întindere faptelor de cultură. 3. A desvoltat cu atât mai mult expunerea, cu cât se apropie timpurile, tratând mai amărunt istoria contemporană. 4. A înzestrat manualul cu câteva ilustrațiuni necesare și cu 4 hărți, spre înțelegerea mai deplină a textului, ilustrațiuni și hărți executate la Viena. 5. A căutat ca limba și rostirile să fie cât se poate de clare și ca expunerea să se mențină la nivelul inteligenței copiilor pentru care este menită. 6. A adaus la sfârșit o tablă cronologică a tuturor domnilor țerilor române. 7. A împărțit tot cursul în 60 de paragrafi care constituie câte unul sau câte două, vre-o 50 de lecțiuni așa ca să rămână și un timp pentru repetiție. 8. A expus în o prefață observațiunile culese din propria experiență de mai bine de 20 de ani asupra modului celui mai practic de a preda istoria.

Manualul se va expeda pe la sfârșitul vacanțelor tuturor profesorilor și profesoarelor de istorii din țeară. Aceia care ar dori să-l poseadă înainte, să binevoască a se adresa domnului A. D. Xenopol în Iași.

A apărut nr. 15 al admirabilei reviste ilustrate pentru familie „VATRA” cu următorul cuprins: Cu trenul de plăcere. Tipuri bucureștene de St. Basarabeanu. — La Oenă. Poezie de T. Dușescu. — Boer Mlădiță. M. Demetrescu. — Găina neagră. De D. Stănescu. — Mara. De Ioan Slavici. — Opt versuri. De Ludovic Dauș. — Fata leneșe. Poveste de N. D. Popescu. — Luptele cu taurii în Spania. De X. — Zi aniversară. (După Dykens) de E. Florescu. — Plângerea sentimentului. De A. G. Olteanu. — Fel de fel. — Ilustrațiuni: Școala veterinară din București. — Toamna. — Negru și alb. — Numai cel-ce nu cunoaște dorul... — Prințul moștenitor al Rusiei și princesa Alice de Hessa, logodnica sa. — Luptele cu taurii în Spania: Arena din Sevilla; Alaiul; Servitori; Cavalier; Picadori; Un moment critic; Chulos; Banderiler; Păzitorii turmelor; Jocul cu mantaua; Matador; Eroul zilei; Scoaterea unui cadavru; Alungarea unui taur fricos; Săriturile unui Chulos; Un luptător biruit. — Angelus Domini.

LOTERIE. Tragera din 15 August n. Brün: 7 9 40 64 51

Calendarul ăilei. 17 August 1894. Julian: Muc. Eousignie. Gregorian: Bertram. Soarele: răsare 4.44 apune 7.25 m

Buletin meteorologic. Sibiu, 6 August n. 11 oare dimineața. Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 724.7) Observat: 761. Diferența din presiun: -4.1. Temperatură după Celsius: +11.4. Maximul și minimul de temperatură: +13.2-10.1. Direcția vântului: V.

Din țeară 13 August n. 7 oare dimineața. Stațiunile: Budapesta 756 +13.4 NV 3. Sătmăr 758 +15.6 S 1. Cluj 755 +14.4 NV 2. Orșova 7.7 +14.6 N 1. Arad 757 +15.6 SO 1. Panciova 755 +10.0 NV 1.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 14 August n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 4 1/2 cr. până 41 — cr., de mijloc 4 1/2 cr. până 41 — cr., ungurești grei tineri 4 1/2 cr. până 43 — cr., de mijloc 43 — cr. până 43 1/2 cr., ușori 44 — cr. până 45 — cr. marți țerănească gros 41 — cr. până 41 1/2 cr. de mijloc 42 — cr. până 42 1/2 cr., ușori 44 1/2 cr. până 45 — cr., românești, de Bakony, gri — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbești grei 42 1/2 cr. până 43 — cr., transito de mijloc 43 — cr. până 43 1/2 cr., transito ușori 43 — cr. până 44 — cr.

Medic român în Franzensbad. Med. univers. Dr. P. Cioran.

Economic. Bancruta Greciei. „Corespondentul lui „Figaro” din Berlin sunță, că negocierii s'au antamat între cabinetele din Berlin, Paris și Londra, în vederea unei acțiuni diplomatice comune, care ar suvegarda interesele creditorilor străini ai Greciei. Aceste negocieri ar viza excluderea valorilor grecești dela bursele europene, rechemarea reprezentanților puterilor străine din Athena și chiar o demonstrație navală generală.

Piața cerealelor din portul Braila. Operațiunile efectuate în 30 Iulie v. 1894. Tem. Dimitriade lui I. Millas & Fiu, grâu n. 2900 hect. 6.85 lei. F-ții Bach lui G. Nicolopolu, grâu n. 3580 hect. 6.42 lei. V. P. Sassu lui B. Kivici, grâu n. 500 hect. 5.80 lei. F-ții Papastellato lui M. Vechster, grâu n. 4000 hect. 6.71 1/2 lei. Galano & Luludi lui N. Copsida, porumb 8700 hect. 6.92 1/2 lei. Jeschek & Co. lui M. Vechster, navetă 4 v. hect. 17 lei. H. Fulga lui B. Kivici, grâu 660 hect. 7 lei. Jeschek & Co., lui S. Disenstein, grâu 8 v. hect. 7.72 1/2 lei. G. Crupper & I. Agent lui Schlesinger, seacă 10 v. hect. 7.80 lei. C. G. Haracopo lui N. Copsida, grâu 6600 hect. 6.18 1/2 lei.

Cereale aflate în deposit: Pe apă: grâu 157.100 hect. seacă — porumb 219.900 hect. Pe uscat: grâu 365.500 hect. seacă 175000 hect. porumb 118.370 hect. orz 97.100 hect.

Prețul mărfurilor. Piața din Sibiu. Dela 14 August n. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 5 — până 5.70, grâu mestecat 7) până 74 chilo fl. 4.3) până 4.50, seacă 7) până 74 chilo fl. 3 — până 3.50, orz 62 până 68 chilo fl. — până —, ovės 42 până 48 chilo fl. 3.20 până 3.69 cucuruz 70 până 74 chilo fl. 4 — până 4.50, mălaiu 73 până 82 chilo fl. 4 — până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până 1.25, sēmēnță de cănepă 43 până 50 chilo fl. 4.90 până 5 —, mazre 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5 —, linte 73 până 82 chilo fl. 9 — până 10 fasole 76 până 80 chilo fl. 4 — până 4.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 13.50 până 14 —, făină nr. — fl. 13.50 făină nr. 11 — fl. 12.50, făină nr. 13 — fl. 10 — slănină 100 chilo fl. 54 — până 56 —, unsoare de porc fl. 52 — până 56, sēm brut 100 chilo fl. 26 — până —, sēm de lumină fl. 33 — până fl. 31 —, la a a tur nate de sēm fl. 38 — până fl. 49 —, săpun fl. 20 până 30 —, fēm 100 chilo fl. 1.19 până 1.30, cășapă fl. 85 — până 87 —, lemn de foc uscat m. cub fl. 8 — până 8.25, spirt p. 100 l. 9/55 — până 57 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 61, carnea de vită 40 până 45 cr., carnea de porc 14 până 43 cr., carnea de berbec —26 până 31 cr., ouș 10 cu — până 20 cr.

Piața din Făgăraș. În 10 August n. Grâu hectolitru fl. 5 — până 5.80; grâu mestecat fl. 4 — până 4.5; seacă fl. 2.6) până fl. 2.8); orz fl. 2.4) până fl. 2.0); ovės fl. 2 — până fl. 2.2); cucuruz fl. 3.80 până fl. 4 —; mazre fl. 6 — până fl. 7 fasole fl. 3 — până fl. 4 —; linte fl. 7 — până fl. 8 —; sēmēnță de cănepă fl. 5 — până fl. 6 — sēmēnță de in fl. 6 — 7 —; cartofi fl. 1.20 până 1.40, mălaiu fl. 7.50 până fl. 8.50; sēm brut 100 chilogrami fl. 24 — până fl. 26 —; lumină de sēm curatată fl. 41 — până fl. 42, unsoare de porc: 1) chilo fl. 60 — până fl. 62 —; slănină 100 chilo fl. 52 până fl. 60 —; săpun 100 buc. fl. 22 — fl. 26 —; cănepă fl. 30 — până fl. 35 —; fēm fl. 1.50 până fl. 1.00 carne de vită chilo 44 cr.; carnea de vită 40 — până 44 cr.; carnea de porc 40 — până —; carnea de oaie 28 — până —; ouș 5 cu 10 cr.

Piața din Brașov. În 6 August n. Grâu frumos hect. fl. 6 —, de mijloc fl. 5.10, mai slab fl. 4.5), grâu mestecat fl. 4 —, seacă frumoașă fl. 3.40, de mijloc 3 — fl., mai slab —, orz frumos fl. 3.80, de mijloc 3 1/2, ovės frumos fl. 2.80, de mijloc —, cucuruz fl. 1.6), mălaiu fl. 3.40, mazre fl. 5.80, linte fl. 10 —, fasole fl. 3.50, sēmēnță de in fl. 9.50, sēm. de cănepă fl. 4 —, cartofi fl. 1.20, carne de vită p. chilo 43 — cr. carne de porc 51 cr., ouș 6, cu 10 cr.

Bursa de Brașov. În 2 August v. 4 ore p. m. Cassa Ultim. Rentă rom. per 187 5/8 100 — „română amort 5 1/2 97 — (Schuldverschreib) 91 1/2 Oblig. de stat C. F. R. 6 1/2 — Rentă rom. (Rur. conv.) 6 1/2 107 1/2 Imprumutul municipal 5 1/2 87 1/2 Scrișuri func. rurale 6 1/2 93 1/2 Scrișuri func. rurale 7 1/2 — Idem urbano 7 1/2 — 102 1/2 5 1/2 87 — Banca-Naț. (O lei vers. într.) 1468 — Soc. Dacia-Rom. (250 lei vērș.) 420 — Soc. de Asig. Naț. (200 lei vērș.) 437 — Soc. rom. de reasig. 118 — Soc. r. de cot (250 lei vērș.) 106 — Oblig. C. assei Pensiuilor 280 —

Bursa de București. Din 2 August v. 4 ore p. m. Cassa Ultim. Rentă rom. per 187 5/8 100 — „română amort 5 1/2 97 — (Schuldverschreib) 91 1/2 Oblig. de stat C. F. R. 6 1/2 — Rentă rom. (Rur. conv.) 6 1/2 107 1/2 Imprumutul municipal 5 1/2 87 1/2 Scrișuri func. rurale 6 1/2 93 1/2 Scrișuri func. rurale 7 1/2 — Idem urbano 7 1/2 — 102 1/2 5 1/2 87 — Banca-Naț. (O lei vers. într.) 1468 — Soc. Dacia-Rom. (250 lei vērș.) 420 — Soc. de Asig. Naț. (200 lei vērș.) 437 — Soc. rom. de reasig. 118 — Soc. r. de cot (250 lei vērș.) 106 — Oblig. C. assei Pensiuilor 280 —

Redactor responsabil: Alexandru Dordea. Proprietar și editor: T. Liviu Albul.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 14 August n. 1894. Table with columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc.

Table with columns: Săminte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., etc.

Table with columns: Produsele diverse, Fola, Căruș, etc.

Cursul pieței din Sibiu. Dia 16 August n. 1894. Table with columns: Hartă-monetă română, Camp. 9.88 vënd. 9.90, etc.

Bursa de Budapesta. Dia 14 August n. 1894. Table with columns: Renta de aur ung. 6 1/2, etc.

Bursa de Viena. Din 14 August 1894. Table with columns: Renta de aur ung. 6 1/2, etc.

Bursa de București. Din 2 August v. 4 ore p. m. Cassa Ultim. Table with columns: Rentă rom. per 187 5/8, etc.

Nr. 526/894. a. f. c. sc. d.

[1872] 1-3

Concurs la post de profesor.

Prin aceasta se escrie concurs la o catedră ordinară la gimnasiul superior...

Cei-ce au calificațiune în acest ram sunt provocați ca până în 26 August st. n. a. c. să-și înainteze cererile instruite...

Salarul profesorului ce e de a se alege în cei dintâi 3 ani de probă e 700 fl., apoi salar de profesor ordinar de 1000 fl., decenale de 10% și drept de pensiuine.

Dela profesorul ce se va alege se cere ca să posedă perfect limba română și ca limba de propunere atât în scriere cât și în vorbire.

Postul e de a se ocupa în 1 Septembrie 1894.

Din ședința comisiei administrative de fondurile centrale școlastic și de stipendii din districtul Năsăudului...

Președinte: Dr. Pavel Tanco. Secretar: Nestor Simon.

Un învățacel

În etate de 14 ani absolvent de școala normală sau capitală română, care se cunoască cel puțin una din limbile patriei...

Ioan Lazaroiu, comerciant. Orăștie (Szászváros).

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare:

Portretul domnului Dr. IOAN RAȚIU. Cu 50 cr.

Portretul domnului Dr. V. LUCACIU. În mărime de 38x28 cm. Cu 50 cr.

TABLOUL Deputațiunii române la Viena. Cu 2 fl.

TABLOUL „CONFERENȚEI NAȚIONALE“. În mărime 33x50 cm. Cu prețul de fl. 1.60, car' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților în PROCESUL MEMORANDULUI. Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor. Cu 3 fl.

TABLOUL BIUROULUI DE PRESĂ. Cu 3 fl.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piperuș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărutul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndorțnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Elăstēm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușotca. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndorțnic. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărtoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusci-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Boșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Poșacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Busalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 23 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for routes: Budapest-Predeal, Budapest, gara de vest-Ruşava-Vercerova, Copsa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş, Cucurdea-Oşorheiu-Regh-săs., Ghiroş-Turda, Sighişoara-Odorheiu, Simeria (Piski)-Petroşeni-Lupeni, Simeria (Piski)-Hunedoara, Braşov-Zernesol, Braşov-Chezd-Oşorheiu, Arad-Timişoara, Murăş-Ludos-Bistriţa, Careii-mari-Zelău.

Nota: Oarele însemnate în stângă staţiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numeri înscădrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.